

УПУТСТВО АУТОРИМА ЗА ПРИПРЕМУ И ПРЕДАЈУ РАДОВА ЗА ЧАСОПИС НАСЛЕЂЕ

Завод за заштиту споменика културе града Београда основао је 1997. године часопис *Наслеђе* са идејом да резултати рада на истраживању, проучавању, валоризацији и конзервацији културне баштине Београда буду доступни јавности. У поглављима – Споменичка баштина, Конзерваторски приступ, Истраживања, Изгубљена баштина, Грађа, Наслеђе и универзитетска настава, Критички осврт и прикази – износе се резултати историјских, археолошких, историјско-уметничких, архитектонских и других истраживања, као и валоризација културно-историјског и архитектонског наслеђа похрањеног на административном подручју града Београда. Редакцију *Наслеђа* чине угледни научници, професори Универзитета у Београду и Новом Саду и истакнути конзерватори. На основу Категоризације домаћих научних часописа за историју, археологију и етнологију сврстан је у категорију М52 – часопис националног значаја. Часопис *Наслеђе* уређује се и штампа средствима Секретаријата за културу Скупштине града Београда и Министарства културе и информисања Републике Србије.

Редакција часописа *Наслеђе* донела је одлуку да у свим одредбама примењује Акт о уређивању часописа донет у сарадњи Министарства за науку и технолошки развој Републике Србије, Народне библиотеке Србије и Центра за евалуацију у образовању и науци, јула 2009. године. На основу Акта, Редакција је донела одлуку о доследној примени правила цитирања литературе и одлучила се за правила цитирања по систему Харвард – *Harvard Style Manual*, односно *author-date system*.

Редакција часописа *Наслеђе* прима искључиво **оригиналне радове**, који претходно нису објављивани нити послати за објављивање у други часопис, као и оне који нису претходно усмено саопштени на научним скуповима, конференцијама, семинарима. Аутори су у обавези да доставе ауторску изјаву да рад није претходно објављен нити усмено саопштен (образац преузети са званичног вебсајта Завода за заштиту споменика културе града Београда у секцији публикације – Часопис *Наслеђе*).

Аутори су у обавези да се придржавају упутства за припрему и предају радова. Радови који не испуњавају све наведене захтеве биће враћени аутору на дораду.

Уколико ни након дораде рад не испуни прописана упутства и стандарде, неће бити прослеђен Редакцији часописа *Наслеђе*.

Сви радови подлежу рецензијама. Аутори ће имати увид у рецензију. Коначну одлуку о објављивању позитивно рецензираног рада доноси Редакција часописа *Наслеђе*, о чему ће аутор бити обавештен. Рукописи се не враћају аутору.

Радови за сваку наредну свеску *Наслеђа* прихватају се до **1. априла**. Радови се предају искључиво на ћирилици, на писму на којем се штампа часопис. Све радове с пратећим материјалом доставити у дигиталној верзији (ЦД/ДВД) и истовремено у штампаној верзији. Сваки рад треба да садржи: НАСЛОВ, ИМЕ, СРЕДЊЕ СЛОВО И ПРЕЗИМЕ АУТОРА, НАЗИВ И СЕДИШТЕ ИНСТИТУЦИЈЕ У КОЈОЈ ЈЕ АУТОР ЗАПОСЛЕН (АФИЛИЈАЦИЈА)¹, САЖЕТАК, КЉУЧНЕ РЕЧИ, ОСНОВНИ ТЕКСТ, РЕЗИМЕ, ИЛУСТРАТИВНЕ ПРИЛОГЕ СА СПИСКОМ ИЛУСТРАЦИЈА, ЛИТЕРАТУРУ НА КРАЈУ ОСНОВНОГ РАДА, КОНТАКТ ПОДАТКЕ (адреса, број телефона, *e-mail*). Обавеза аутора је да обезбеди квалитетне илустративне прилоге. Редакција *Наслеђа* има право да у договору са аутором скрати или коригује текст у складу са уређивачком политиком часописа. Уколико аутор не прихвати предложене измене, рад неће бити објављен.

Радове достављати секретарима Редакције лично или на адресу:

Завод за заштиту споменика културе града Београда
– установа културе од националног значаја
Часопис „Наслеђе“
Калемегдан Горњи град 14
11000 Београд

Припрема радова

Радове заједно са илустративним материјалом предати у штампаној и у електронској форми, на следећи начин:

¹ Или назив и седиште институције у којој су обављена истраживања; уколико је аутор незапослен, непосредно иза имена навести занимање, звање и место боравка.

- рад – засебан ворд документ (назив ворд документа искључиво писати на латиници)
- сажетак и кључне речи – засебан ворд документ
- резиме – засебан ворд документ
- потписи илустративних прилога – засебан ворд документ
- илустративни прилози – засебан фолдер (назив фолдера искључиво писати на латиници)
- име и презиме аутора и контакт – засебан ворд документ.

Радове писати у *Microsoft Word* (*doc* или *docx*) формату; врста слова: *Times New Roman*; проред: 1,5; величина слова 12. Основни текст не сме да садржи илустративне прилоге.

Сажетак (апстракт), **кључне речи** и **резиме**, који се преводe на енглески језик, обавезно приложити на исти начин као и основни рад на српском језику, у засебним ворд документима.

Сажетак (апстракт), као кратак информативни приказ садржаја основног рада, омогућава брзу оцену његове релевантности. Саставни делови апстракта су циљ истраживања, методи, резултати и закључак. У сажетак се не стављају напомене. Треба да садржи 100–150 речи.

Кључне речи ближе одређују интердисциплинарну област којој рад припада. Користи се основна терминологија која најбоље описује садржај рада. Препорука је да број кључних речи буде од пет до десет.

Резиме је кратак садржај рада. Препорука је да буде дужине 1800–2700 карактера (1–1,5 страница).

Илустративне прилоге уз радове (фотографије, цртеже, графиконе, табеле...) достављати у резолуцији минимум 300 dpi, која задовољавања потребе штампања. Илустративне прилоге искључиво доставити на ЦД/ДВД-у, квалитетно снимљене у следећим форматима: *JPEG*, *TIFF*, *PSD*. Број илустрација требало би да буде сразмеран, на шеснаест страна текста може да буде 10 илустрација, такође планови који се предају за објављивање морали би да имају оријентацију и размерник.

Потписе за илустративне прилоге доставити у засебном ворд документу на српском језику, редоследом којим аутор жели да се они објаве у раду. Потписи илустративних прилога се преводe на енглески језик. Уз одговарајући потпис илустрације навести аутора или извор из којег је преузета – на пример:

Ханџар-радионица, источна фасада, 2008. (фотографија С. Нејовановић), или

Њејошева 61 (ИАБ, 20-13-932), или

након напомена према следећем принципу:

Извори илустрација:

1, 2, 5, 7: Историјски музеј Србије, Фонд Јована Илкића.

Редакција *Наслеђа* задржава право да смањи број предложених прилога уколико су они у несразмери са

дужином рада који се објављује, или уколико не задовољавају потребне техничке карактеристике за штампу.

Страна имена и називи у раду транскрибују се, с тим што се у првом навођењу у загради даје изворни облик.

Уколико се користе скраћенице, приликом првог навођења у загради потребно је дати њихов пун назив. Стране скраћенице се пресловљавају у ћирилицу, а у изворном писму се дају у загради. Такође, пуни називи установа, институција и држава преводe се, а оригиналан испис ставља у заграду.

Напомене/ендноте се уносе искључиво на крају рада, испод основног текста, а требало би да садрже мање важне детаље и одговарајућа објашњења.

Цитирање/позивање на литературу (навођење библиографске јединице у основном тексту)

У раду се наводе сви извори и литература који су коришћени при изради и састављању рада. Харвард систем подразумева да се у основном тексту одговарајућа референца наводи унутар заграде, као уметнута скраћеница у тексту која упућује на потпуни податак о делу које се цитира, наведен на крају рада. Сви цитати у тексту морају бити наведени у литератури и обрнуто. Позивање на литературу се наводи на језику и писму на којем је библиографска јединица објављена. Уважавајући правила цитирања *Harvard Style Manual*, Редакција часописа *Наслеђе* донела је одлуку да се навод цитирања спусти у напомену/ендноту како не би оптеретио основни текст. У свему осталом се придржава Харвард система према следећем обрасцу:

- Презиме аутора година издања.

1. У основном раду у напомени: без знака интерпункције између презимена и године:
Мишић 2011.
2. Уколико је дословно цитирање рада, наводи се и број странице или број напомене, фотографије или табеле. Уколико се цитира више суседних страница истог рада, дају се цифре које се односе на прву и последњу страницу која се цитира, а између њих се ставља црта. Ако се цитира више несуседних страница истог рада, цифре које се односе на странице у цитираном раду одвајају се зарезом, у основном раду у напомени:
Мишић 2011: 92–96.
Мишић 2011: 92, 99.
3. Уколико се у основном раду парафразира цитат неког другог аутора (нпр. Како Маневић⁷ наводи...), у том случају се у напомени не понавља презиме аутора већ се наводе година издања и странице, нпр. 7] 1979: 35.
4. Уколико цитирано дело има два или три аутора, њихова презимена се повезују везником *u/and*.

- Уколико је библиографска јединица на страном језику, без обзира на то који је језик посредни, увек стоји енглески везник *and*. У библиографској јединици на српском везник *и* пише се ћириличним или латиничним писмом у зависности од тога на ком писму је библиографска јединица објављена у основном раду у напомени:
Stojanović i Martinović 1978.
Smith and Godwin 1979.
5. Уколико цитирано дело има више од три аутора, наводи се презиме првог аутора *и гр. / et al.* или *и групу / et alii* (лат.) у значењу *и групу* у основном раду у напомени:
Ротер Благојевић и др. 2011.
Cohen et al. 2000.
 6. Уколико се цитира дело анонимног аутора, у оквиру часописа или новина, у напомени у основном раду се наводи назив новина и година издања односно датум, и број стране
нпр. *Политика*, 18. април 1912: 3.
а у литератури пуна одредница:
нпр. *Наша авијатика* (1912), *Политика*, 18. април: 3.
 7. Уколико се наводи исто дело истог аутора, у првом наредном цитирању користи се:
скраћеница за *наведено дело* – *Нав. дело*: бр. стр.
нпр. Bullock 2002: 53.
Нав. дело: 55.
 8. Уколико су исти и бројеви страница у истом делу истог аутора, у првом наредном цитирању користи се: *истио*
нпр. Bullock 2002: 53.
Истио.
 9. Уколико се наводи исти чланак неког часописа или периодике, у првом наредном цитирању користи се: *Истио*: бр. стр.
нпр. уместо *Политика*, 8. март 1933: 5. наводи се: *Исто*: 7.
Уколико се наводи иста периодика, али други чланак, ставља се: *Истио*, датум: бр. стр.
нпр. уместо *Политика* наводи се: *Истио*, 10. март 1933: 6.
 10. Уколико се наводи друго дело истог аутора, у првом наредном цитирању, користи се: *Исти* година: бр. стр.
Кадијевић 2005: 112.
Исти 2005: 112.
 11. Уколико се наводи друго дело истог аутора у истој напомени довољно је навести године и број страна одвојене тачком са запетом.
Кадијевић 2005: 112; 2010а; 2010б итд.
 12. Уколико се цитирају различита дела истог аутора, али са истом годином издања, додају се словне ознаке уз годину – Презиме аутора година издања, а, б, в...
Кадијевић 2010а.
Кадијевић 2010б.
 13. Уколико се истовремено цитирају два различита извора, спајају се подаци (и ако се убацују у текст, стављају у исту заграду), односно ако се у парентези упућује на радове двају или више аутора, податке о сваком следећем раду треба одвојити тачком и запетом – Презиме аутора година издања; Презиме аутора година издања, Кадијевић 2005; Маневић 1979.
 14. Уколико је неопходно да се наведу додатни подаци, наводе се одвојеном цртом:
Брдар 2011: 33, сл. 16 – аутопортрет.
 15. Уколико је у раду, услед немогућности да се користи примарни извор, преузет навод из секундарног извора, неопходно је уз податак о аутору навести и реч: *према*:
Према Несторовићу 1937: 11.
 16. Уколико је непозната година објаве рада, користи се скраћеница н. д. / n. d. (скраћено од недатовано или за стране изворе *no date*).
 17. Уколико се дословно цитира – користити курзив уместо знакова навода, а ако цитирани текст већ има наводнике, ставити тај део текста у полунаводнике.
 18. Уколико се не наводи појединачни аутор, а рад је објавила нека организација (предузећа, удружења, државне службе и институције, невладине организације и сл.), наводи се назив организације и година објаве рада:
Министарство културе 2009.
 19. Дозвољена је употреба службених скраћеница појединих организација које се наводе у загради одмах иза пуног назива организације
 20. Уколико се користи више извора, подаци се одвајају знаком тачка зарез (:), а ређају се хронолошки.
 21. Уколико се наводе рукописи из заоставштине, интервјуи, пројектна документација и сл. необјављена грађа, потребно је у напомени навести скраћени опис/назив грађе (и ако је могуће, датовати га), док се у изворима (испод литературе) прецизно наводе подаци о грађи. Нпр. у напомени:
Интервју са арх. Даницом Милосављевић, необјављена грађа, 18. 11. 2013. и 10. 1. 2014. године.
У изворима:
Необјављени интервју са арх. Даницом Милосављевић, у форми транскрибованог дигиталног звучног записа, који је забележио аутор рада 18. новембра 2013. године и сл.

Литература (листа референци)

Цитирана литература се прилаже искључиво на крају основног рада, иза напомена/енднота, у виду листе референци. У том одељку разрешава се литература скраћено наведена у напоменама рада. Опис референци мора се доследно примењивати по општеусвојеним библиографским стандардима, по *азбучном редоследу* као јединствени списак. Уколико се наводи више дела једног истог аутора, наводи их хронолошким редом од старије ка новијој литератури. Референце се наводе на језику и писму на којем су објављене.

Литература се наводи према следећем обрасцу:

- Презиме, Иницијал имена. (година), Наслов (у курзиву), Место издања: Издавач.

1. Монографије

Ауторизоване монографије

- Један аутор,
у основном раду у напомени: Брдар 2011.
у литератури:
Брдар, В. (2011), *Иво Курјовић*, Београд: Завод за заштиту споменика културе града Београда.
- Уколико монографија има поднаслов, наводи се само ако је неопходно и то на следећи начин: *Наслов монографије* (у курзиву) размак две тачке (:)
поднаслов (није курзив):
Мишић, Б. (2011), *Палата Савезној извршној већи у Новом Београду*: Историја грађења. Од Председништва владе ФНРЈ до Палате „Србија“, Београд: Завод за заштиту споменика културе града Београда.
- Уколико је монографија део серије, потребно је навести и назив серије и број и то у загради, одвојено зарезом, иза издавача:
Роповић, Р. (1965), *Rimski nakit*, Београд: Археолошко друштво Југославије, (Dissertationes 6).
Крижанац, М. (2007), *Ars Fumandi*, каталог изложбе, Београд: Музеј примењене уметности, (Музејске збирке X).
- Два или три аутора,
између имена првог и другог, или другог и трећег аутора у библиографској јединици на српском треба да стоји везник и (ћириличним или латиничним писмом, у зависности на ком писму је библиографска јединица објављена). Уколико је библиографска јединица на страном језику, без обзира на то о ком је језику реч, треба да стоји енглески везник *and*;
у основном раду у напомени:
Stojanović i Martinović 1978.
у литератури:

Stojanović, В. i Martinović, У. (1978), *Beograd 1945–1975. Urbanizam i arhitektura*, Београд: Техничка књига.

- Уколико публикација има више издавача, наводе се њихови називи међусобно раздвојени знаком две тачке, у литератури:
Палибрк-Сукић, Н. (2005), *Руске избељице у Панчеву, 1919–1941*. Предговор Алексеја Арсењева. Панчево: Градска библиотека: Историјски архив.
- Четири и више аутора,
за књиге штампане на српском, које имају четири и више аутора, у основном тексту наводи се само име првог аутора и додаје се у наставку *и гр./i др*. За књиге штампане на страном језику користи се у наставку скраћеница *et al*. Скраћеница *ишг./итд./етс*. Користи се у случајевима када има више од три саиздавача или места издања.
У основном раду у напомени: Благојевић 2007.
у литератури:
Благојевић, Јб. (2007), *Нови Београд: осиорени модернизам*, Београд: Завод за уџбенике и др.

Ауторизоване монографије са додатим именом уредника

- У основном раду у напомени: Андрић 2011.
у литератури:
Андрић, И. (2011), *Изабране иријовешке*, прир. Радован Вучковић, Београд: Драганић.

Приређене монографије

- (уместо аутора – уредник, приређивач, преводилац / на страном језику editor, editors) наводи се као – (ур.), (прир.), (прев.) / (ed.), (eds),
у основном раду у напомени: Добрић 2009.
у литератури:
Добрић, К. (ур.) (2009), *Културна добра Новог Сада*, каталог непокретних културних добара из Регистра Завода за заштиту споменика културе града Новог Сада, Нови Сад: Завод за заштиту споменика културе Новог Сада;
у основном раду у напомени: Радојчић 1960.
у литератури:
Радојчић, Н. (прев.) (1960), *Законик цара Свџефана Душана 1349. и 1354*, Београд: Српска академија наука и уметности.

Монографије истог аутора

- Објављене различитим писмом наводе се на језику и писму на којима су објављене, у основном раду у напомени: Кадијевић 2005; Кадијевић 1999.
у литератури:

Кадидевић, А. (2005), *Естетика архитектуре академизма (XIX–XX век)*, Београд: Грађевинска књига.

Кадидевић, А. (1999), *Mihajlo Mitrović: projekti, graditeljski život, ideje*, Београд: Музеј науке и технике.

- Објављене у истој години наводе се тако што се додају словне ознаке уз годину у основном раду у напомени: Радојковић 1969а; Радојковић 1969б.

у литератури:

Радојковић, Б. (1969а), *Накић код Срба од XII до краја XVII века*, Београд: Музеј примењене уметности.

Радојковић, Б. (1969б), *Накић код Срба: XII – XX век*, каталог изложбе, Београд: Музеј примењене уметности.

Монографије и чланци објављени у електронском облику

Монографије и чланци објављени у електронском облику (интернет, ЦД, ДВД) наводе се на исти начин као и штампана издања, с тим што се за радове преузете са интернета на крају додаје пуна веб-адреса и датум преузимања. Наводе се на језику и писму како су објављене, према принципу:

у основном раду у напомени:

Презиме година издања: бр. стр.

у литератури:

(пример интернет)

Презиме, Иницијал имена. (година издања), *Наслов* (у курзиву) [интернет / online / e - book ...], доступно на ... / Available through ... , пуна веб адреса са [http:// ...](http://...) и [датум преузимања].

Veltman, K.H. *Augmented Books, knowledge and culture*. [online], Available through <http://www.isoc.org/inet2000/cdproceedings/6d/6d>. [2. 2. 2002].

(пример ЦД/ДВД)

Презиме, Иницијал имена. (година издања), *Наслов* (у курзиву) [ЦД/ДВД], Место издања: Издавач.

Дабижић, А. (2006), *Споменичко наслеђе Сјајарој језира Земуна*, [ЦД], Београд: Завод за заштиту споменика културе града Београда.

Публикације без назначеног аутора

Наводе се према принципу:

у основном раду у напомени: Наслов година издања.

Black's Medical Dictionary 1992;

у литератури:

Наслов (у курзиву) (година издања), Место издања: Издавач.

Black's Medical Dictionary (1992), London: A & C Black. Дела за која се не може установити аутор препознају се по своме наслову,

у литератури:

Бујаришице (1979). Београд: Рад.

Преведене књиге

Zevi, B. (2007), *Koncept za kontraistoriju arhitekture*, prevod Vertovšek P., Beograd: Centar VAM: Kruševac: Narodna biblioteka.

2. Радови објављени у зборницима и сл.

Наводе се према следећем обрасцу:

Презиме, Иницијал имена. (година издања), *Наслов рада* (у курзиву), у: Назив зборника и број серије, ур. Презиме и Иницијал имена, Место издања: Издавач: број страна.

Клајн, Р. (2011), *Сецесија: „UN goût juif”?*, у: Менора : зборник радова, ур. Ерделан Ј. и Макуљевић Н., Београд: Универзитет у Београду Филозофски факултет: 133–174.

3. Периодика

Наводи се према следећем обрасцу:

Презиме, Иницијал имена. (година издања), *Наслов рада*, *Наслов часописа* (у курзиву) број часописа (година/е) Место издања (место издања се наводи у загради иза назива и броја часописа): број страна.

Дабижић, М. (2011), Зграде српске школе и обележје о Јоакиму Вујићу, *Наслеђе XII* (Београд): 57–63.

У опису новинских чланака уноси се пуни датум: Илић, Б. (1961), Велике инвестиције за све области културног живота, *Политика*, 23. 2. 1961: 12.

4. Радови у штампи / у припреми

Уколико се наводи рад који је у штампи или припреми, у том случају се у загради додаје напомена – (у штампи) или (у припреми), а у тексту на страном језику додаје се на енглеском напомена (*in press*) или (*forthcoming*);

у основном тексту у напомени: Поповић 2012.

у литератури:

Поповић, М. (у припреми), Капија цара Карла VI у Београду, *Наслеђе XIII* (Београд).

5. Докторске дисертације, магистарске тезе и дипломски радови

Уколико се у листи референци наводе докторске дисертације, магистарске тезе и дипломски радови, онда се уместо издавача наводи назив факултета и/или универзитета где је та теза одбрањена, као и седиште те установе;

у основном раду у напмени: Polovina 2000.

у литератури:

Polovina, G. (2000), *Tranzicija arhitektonske forme na primeru javnih zgrada u Beogradu*, magistarski rad, Arhitektonski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

6. Извори

Према одлуци Редакције *Наслеђа*, извори се наводе искључиво у напоменама/енднотама. Под појмом извори обухваћени су документа из архивске грађе, рукописи и необјављена грађа.

Документи из архивске грађе дају се у библиографском опису према следећем принципу:

Назив архива, Назив и број фонда, број кутије и/или фасцикле, сигнатура или број и назив документа, датум или година.

ИАБ, фонд УПУ ЦЗ, Ф. 1, а.ј. 100.

ИАБ, фонд ОГБ, ТД ф 6-12-26.

Рукописи се наводе према фолијацији, изузев у случајевима кад је рукопис пагиниран.

ИАБ, Мемоарска грађа (МГ) К-2/II, 4.